

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 1. Sententia adversaria ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

QVÆSTIO II.

*Utrum unum supra ens addat aliquid positi-
uum vel non.*

SECTIO I.

Sententia Adversaria ponitur.

PRIMA sententia docet unitatem ad-
dere enti aliquid positivum, solum
per rationem distinctum ab ente, ita
P. Hurt. disp. 4. met. sect. 1. subsect. 1. Pa-
ter Vasquez. tomo 2. in primam partem, disp. 128.
cap. 2. & probatur sic primo in Deo, quia multi-
tudo cui opponitur unitas Dei est negativum; er-
go unitas est quid positivum. Antecedens sic de-
monstratur, quia multitudo, aut pluralitas cui
opponitur unitas Dei, est pluralitas impossibilis:
sed pluralitas impossibilis est quid negativum:
ergo multitudo cui opponitur unitas Dei est
quid negativum. Minor est certa, quia possibile,
& impossibile opponuntur tanquam positivum,
& negativum: sed impossibile non est positivum,
quia est repugnantia totius esse: ergo est nega-
tivum: sed multitudo cui opponitur unitas Dei
est multitudo impossibilis: ergo est negativum
quid, talis pluralitas.

2 Maior illa sic probatur, quia multitudo seu
pluralitas, cui opponitur unitas Dei, est plurali-
tas Deorum, seu plures Dij: atqui pluralitas Deo-
rum est omnino impossibilis: ergo pluralitas, cui
opponitur unitas Dei, est omnino impossibilis.
Minor illa sic probatur, quia quando vnum op-
positum est omnino necessarium, alterum imme-
diate oppositum est omnino impossibile: sed uni-
tas Dei quæ immediate opponitur pluralitati
Deorum, est omnino necessaria: ergo pluralitas
Deorum est omnino impossibilis: sicut v. g. quia
mors, & vita opponuntur immediate, & vita Dei
est omnino necessaria, mors Dei est omnino im-
possibilis.

3 Prima consequentia est certa, quia quando
vnum oppositum immediatum contradictorium
est negativum, alterum est positivum: sed unitas
contradictorie opponitur pluralitati, quæ est ne-
gativum quid: ergo unitas est quid positivum, si-
cut, v. g. quia homo immediate opponitur non
homini, & non homo est negatio, homo debet
esse positivum.

4 Confirmatur, divisio est separatio, sed separa-
tio est negatio unionis: ergo divisio est negatio;
sed indivisio immediate opponitur divisioni: er-
go indivisio est quid positivum; tunc sic, unitas
constituitur formaliter per indivisionem: sed in-
divisio est formaliter quid positivum: ergo uni-
tas constituitur formaliter per quid positivum,
& non per negativum.

Secundo principaliter probatur hæc senten-
tia, ens ut sic est vnum formaliter: sed non po-
test esse vnum per negationem: ergo non consti-
tit unitas formalis formaliter in negatione. Ma-
ior est evidens, quia unitas est attributum entis,
& sic debet comitari illud in quocumque statu.
Probatur minor, si unitas entis ut sic consisteret

in negatione, negaret aliquem terminum positi-
vum, sed nullum terminum positivum potest ne-
gare illa unitas: ergo non est negatio. Probatur
minor, omne illud quod dicit negationem rea-
lem alicuius, distinguitur ab illo realiter: sed ens
ut sic præcisum ab omnibus entibus realibus à
nullo ente positivo distinguitur realiter: ergo
non dicit negationem realem alicuius entis po-
sitivi. Maior est evidens: minorem probavi *supra*,
& *infra* disp. 6. contra Scotum, & eam admit-
tunt omnes Doctores, cum quibus nunc pugna-
mus.

Et si dicas, quod ens dicat negationem multi-
tudinis subiectivæ, scilicet duarum, per quas po-
test contrahi, & dividi; contra est, & meo videri
manifeste primo: ergo unitas entis est ens ratio-
nis. Patet consequentia, per vos ens constituitur
in ratione vnius, per illam negationem: sed ne-
gatio quam dicit ens suorum inferiorum est so-
lum ficta per rationem: ergo ens constituitur in
ratione vnius per aliquid rationis. Maior est so-
lutio Adversariorum: minor est evidens, quia si
illa negatio non esset rationis, esset realis, & sic
ens realiter distingueretur à suis inferioribus,
quod est absurdum: consequentia legitime infer-
tur, & est contra illos, & contra ipsam veritatem,
quia unitas, quæ est attributum entis non est ens
rationis, quia à parte rei quodlibet ens ante
quamcunque fictionem intellectus est vnum, v. g.
Deus ante quacumque fictionem intellectus est
vnius formaliter, ut fides catholica docet, quia
quodlibet ens à parte rei est indivisum à se, vel
in se: ergo est vnum formaliter: ergo unitas entis
non est aliquid rationis: sed illa negatio quam
ponunt adversarii in ente ut sic, est negatio ra-
tionis: ergo non potest consistere unitas entis
ut sic in negatione: ergo consistit in aliquo posi-
tivo quod comitetur ens ut sic.

Contra secundo, si unitas entis ut sic consi-
steret in illa negatione suorum inferiorum, non
esset vna formaliter inferiora: sed hoc est ab-
surdum: ergo &c. probatur maior, inferiora entis
sunt individua quæ dantur à parte rei: sed nul-
lum individuum dicit negationem inferiorum:
ergo inferiora entis non essent vna formaliter.
Maior est evidens, ut probatum est in *Logica*,
quia à parte rei solum dantur individua; minor
etiam est evidens, consequentia patet, Unitas
transcendentalis per vos est negatio inferiorum,
& duarum per quas potest contrahi, aliqua ratio:
sed individuum non dicit huiusmodi negatio-
nem: ergo non dicit unitatem: ergo unitas non
est attributum entis. Patet consequentia attri-
butum entis debet convenire omnibus indivi-
duis entis: sed illa unitas quam fingunt Adversa-
rij non convenit individuis omnibus entis: ergo
illa unitas non est attributum entis. Maior est
evidens, quia proprietas rei prius convenit indi-
viduis, quam rationi communijimo ideo cognos-
cimus illam in ratione communi, quia convenit
omnibus individuis.

Tertio, in ente composito eius indivisio est
formaliter vno: ergo indivisio est conceptus po-
sitivus: ergo, & unitas est positiva: probatur an-
tecedens, indivisio duarum partium non divisæ: sed
formalis per quam illæ sunt non divisæ: sed
vno est ratio formalis per quam partes sunt
unitæ: ergo est ratio formalis per quam par-
tes sunt indivisæ. Patet consequentia, quia
idem

Quæst. II. Quid addat Vnum supra ens. 225

idem est duas partes esse unitas, & non esse divitas.

9 Confirmatur, quia carentia unionis est formaliter divisio partium: ergo unio est formaliter indivisio partium. Probatur consequentia, quia unio, & carentia illius præstant effectus contradictorios: sed carentia unionis facit rem formaliter divisam: ergo unio facit rem formaliter non divisam: ergo indivisio formaliter importat positivum quid, nempe unionem.

10 Vltimo sic probatur: Deus per suam essentiam positivam habet formaliter indivisionem in se: ergo indivisio non est conceptus negativus, sed positivus: antecedens probatur, quia unus conceptus simplex, carens omni partium compositione, seipso est indivisus, & indivisibilis: sed conceptus Dei per suam entitatem positivam, caret omni partium compositione: ergo est unus per suam ipsam entitatem.

11 Vergetur multitudo est simpliciter posterior unitates: sed si vnum importaret formaliter negationem, esset simpliciter multitudo prior unitatibus: ergo maior est certa, quia multitudo supponit partes tanquam constituentes illam: hæ autem partes unitates sunt. Minor patet, negatio est simpliciter posterior forma quam negatio, cum habitus sit simpliciter prior eius privatione: possitque ab illa cognosci sine hac: hæc vero minime absque habitu: sed unitas per se formaliter dicit negationem multitudinis: ergo est simpliciter posterior multitudine.

12 Et si dicas unitatem esse negationem multitudinis non formaliter, sed solum fundamentaliter sumptæ: Hoc est multitudinis in quantum dicit solum hanc, & illam entitatem.

13 Contra, quia unitas non negat hanc vel illam entitatem, alioqui unitas quæ est in Petro, & Paulo, esset negatio ipsius Petri, & Pauli, quod est absurdum.

14 Dices unitatem non esse formaliter negationem seu privationem entitatum secundum rationem entis, sed secundum rationem huius, & illius simul.

15 Verget iterum Vasquez, quia esse unitatem quandam negationem huius, & illius entitatis simul est esse negationem seu privationem illarum entitatum, quatenus divisæ sunt, & plures formaliter, seu multitudo: ergo unitas negat multitudinem formaliter: ergo non negat solum multitudinem fundamentaliter.

16 Vergetur vltimo, ex diversis proprietatibus unitatis prima est suscipere magis, & minus: nam illud dicitur magis vnum, quod est tale per simplicitatem, & illud appellatur minus vnum, quod est tale per plurimum compositionem, & unionem: sed si unitas esset negatio non susciperet magis, & minus: ergo.

17 Secunda proprietas est quod sit fundamentum relationis identitatis, relatio vero non fundatur in negatione, quia positiva est. Tertia est esse mensuram primam multitudinis propter quod Arist. 10. met. capit. 9. tex. 21. constituit relationem mensuræ inter vnum, & multa: sed si unitas esset negatio, mensura esse non posset: ergo.

R. P. Ioseph de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

SECTIO II.

Nostra sententia ponitur, & probatur.

SUBSECTIO I.

Authoritate Aristotelis probatur.

Conclusio: vnum non addit positivum supra ens, sed negationem divisionis formalis, quæ indivisio dicitur: hæc est communior sententia inter Thomistas, & Societatis Iesvs Doctores, ut videre est in Patre Suarez, & reliquis.

Hanc conclusionem tradit Arist. multis in locis, sed præcipue lib. 5. met. vbi ait: *Vnum enim quæcumque divisionem non habent, quæ ratione eam non habent, eatenus unum dicuntur, ut si quatenus divisionem non habet homo, unus homo: vbi expresse explicans Arist. formalitatem vnus, ait esse negationem divisionis: ergo formaliter vnus est negatio, & non positivum.*

Dicunt Adversarij illam negationem divisionis non esse formalem negationem, sed positivum explicatum per negationem.

Sed contra hoc totum instat clarissime ipse Arist. toto libro 10. met. cap. 6. vbi sic ait: *Opponitur autem vnum, & multa secundum plures modos, quorum vni vnum, & multitudo, ut divisum, quod quidem ens divisibile, & divisum multitudo quadam dicitur, non autem divisum vnum: vbi ait oppositum vnum, & divisum tanquam positivum, & negativum, & ideo nomine positivo divisum significat, & nomine negativo vnum; divisum enim positivum est, quia affirmativum est, non vero divisum negativum est, & ideo particula illa non afficitur, quæ negationem significat, sed non divisum est vnum, & divisum est pluralitas: ergo vnum est negativum ex sententia Arist. & non positivum explicatum per negationem.*

Quod autem ex sententia Aristotelis, divisum sit positivum patet, quia copulat, & coniungit, divisibile, & divisum explicat per divisibile: sed divisibile est positivum; ergo divisio per quam explicatur divisibile erit positivum.

Quod autem ita contingat probat Arist. his verbis: *quare ratione prior multitudo in divisione aut in indivisibili, vbi ait multa esse priora in divisio seu vno, sed negativum non est prius positivo; imo contra prius positivum est prius negativo, secundum illud evidens axioma, sumptum ex Arist. receptumque ab omnibus Doctoribus; prior enim est forma quam negatio ipsius, & habitus quam privatio: ergo multitudo seu divisum, quod prius est quam vnum formaliter, & non materialiter, si quidem est prius non divisio, quod est formale vltimum illius: ergo multitudo, seu divisum formaliter erit positivum, & vnum formaliter erit negativum, quia quod est negativum est posterior positivum.*

Quod confirmat Divus Thomas lect. 4. super 2. illa verba Aristotelis, quæ confirmatio est nuda, & mera explicatio ex Arist. explicatio per hæc verba traditur à Divo Thoma: *sed cum diceret Philosophus quod vnum, & multitudo opponuntur ut indivisibile, & divisibile, quæ opponuntur secundum privationem, & habitum: explicans autem in quo sit privatio ex illis oppositis: sic ait, oppositio eorum quæ est secundum privationem, & habitum est principium*